

Saoedi-Arabië

Paul Aarts & Carolien Roelants

Saoedi-Arabië

De revolutie die nog moet komen

Nieuw Amsterdam *Uitgevers*

Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door het
Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten, www.fondsbjp.nl

**FONDS Bijzondere
JOURNALISTIEKE PROJECTEN**

Eerste editie november 2013

Tweede, geactualiseerde editie maart 2016

© 2013/2016 Paul Aarts en Carolien Roelants

© 2013/2016 Nieuw Amsterdam *Uitgevers*

Alle rechten voorbehouden

Tekstredactie Sophie Verburgh

Register Kantoor Verschoor

Ontwerp omslag Bureau Beck

Ontwerp binnenwerk Yulia Knol

Omslagbeeld AFP/ANP/Fayez Nureldine

Topografische kaart Studio NRC

Stamboom © *The Wall Street Journal*, 26 oktober 2011/bewerking Studio NRC

Auteursfoto's Bob Bronshoff (Paul Aarts) en *NRC Handelsblad*

(Carolien Roelants)

NUR 686

ISBN 978 90 468 2092 6

www.nieuwamsterdam.nl

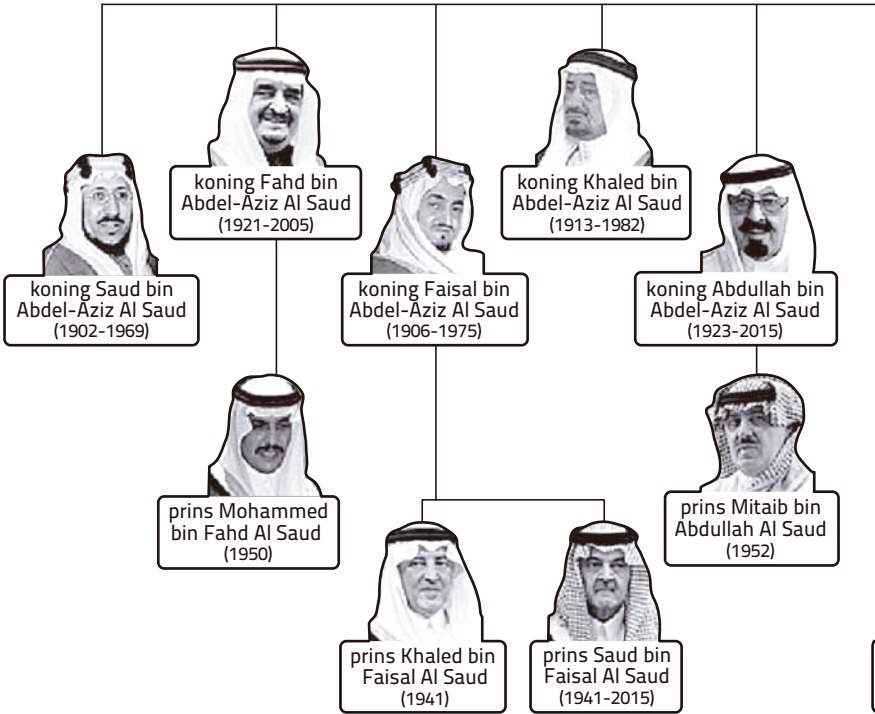
Inhoud

Noot bij de tekst	10
Inleiding	11
Vrees uw vijanden niet	15
Tweesnijdend zwaard van de islam	27
Olie, altijd maar olie	38
<i>Oase: 'Klein Amerika'</i>	50
De tikkende tijdbom	53
Verandering met gezichtssluier	68
'Iedereen moet zelf leren denken'	80
<i>Oase: Huis van wijsheid</i>	93
De digitale explosie	96
De taak van kunst	111
'Vervloek de shi'ieten!'	121
De contrarevolutie	138
Een nieuwe koning	159
<i>Oase: De miljardairprins</i>	168
Als het Huis van Saud valt	172
Dankwoord	179
Lijst van begrippen	180
Noten	182
Literatuurlijst	199
Register	203

Beknopte stamboom koninklijke familie van Saoedi-Arabië

koning
Abdel-Aziz Al Saud /Ibn Saud
(1876-1953)

prins Muqrin bin
Abdel-Aziz Al Saud
(1945)

prins Sultan bin
Abdel-Aziz Al Saud
(1925-2011)

prins
Nayef bin
Abdel-Aziz Al Saud
(1933-2012)

koning Salman bin
Abdel-Aziz Al Saud
(1936)

prins Talal bin
Abdel-Aziz Al Saud
(1931)

kroonprins Mohammed
bin Nayef Al Saud
(1957)

prins Al-Waleed
bin Talal Al Saud
(1955)

prins Khaled bin
Sultan Al Saud
(1949)

prins Bandar bin
Sultan Al Saud
(1950)

adjunct-kroonprins
Mohammed bin
Salman Al Saud
(1985)

Noot bij de tekst

Saoediërs die sprekend in dit boek worden opgevoerd, zijn in de afgelopen jaren door (een van) de auteurs geïnterviewd tijdens hun bezoeken aan Saoedi-Arabië of hun Twitter-berichten zijn geciteerd. In alle andere gevallen is de bron in een noot vermeld. Passages uit sommige interviews zijn eerder in *NRC Handelsblad* verschenen.

Wat de spelling van Arabische namen en begrippen betreft: hierbij is de methode gevolgd die bij *NRC Handelsblad* wordt gehanteerd. Een uitzondering is daarbij gemaakt voor het gebruik van ‘al’ en ‘Al’. Het eerste, gevolgd door een koppelteken, is een bepaald lidwoord; het tweede, met een hoofdletter en zonder koppelteken, betekent ‘familie’ of ‘Huis van’.

INLEIDING

Revolutie in olieland?

Lange tijd stond Saoedi-Arabië in het Westen slechts bekend als een land van oliesjeiks in paleizen met gouden kranen, betaald met de opbrengsten van het zwarte goud – zo uit *Kuifje* afkomstig. Saoediërs, dat waren vooral superrijke prinsessen die orgiën aanrichtten aan de Franse Rivièra of in Londen op een achternamiddag half Harrods leegkochten. Of ze zwierven romantisch op hun kamelen door de eindeloze woestijn om nieuwe olieputten te ontdekken. Hun vrouwen, dat waren die arme schepsels in zwart gewaad met gezichtssluier, die niet mochten autorijden en zo veel mogelijk uit het zicht werden gehouden. En ja, het was ook het land van de heiligste plaatsen van de islam.

Vervolgens lieten we even niet op en bleken die sjeiks opeens te zijn veranderd in sunnitische moslimextremisten, die onder leiding van Osama bin Laden de wereld probeerden op te blazen. Radicale predikers preekten haat tegen andersdenkenden, moslim of niet-moslim, en inspireerden talloze Saoedische jongeren om namens Al-Qaeda in het buitenland en ten slotte ook in eigen land terreur te zaaien.

Nu zijn ze voor een deel weer extremist af en we vragen ons af of de jonge Saoediërs het voorbeeld gaan volgen van al die andere jonge Arabieren die de afgelopen jaren met wisselend succes tegen hun autoritaire leiders zijn opgestaan. Saoedi-Arabië is dan wel een rijk olieland, het deelt veel van de problemen

van Egypte, Tunesië en Syrië. Een zeer jonge bevolking. Grote jeugdwerkloosheid. Repressie. Corruptie.

In verscheidene Arabische landen bleek dit een uiterst explosieve mix te zijn. Stel je voor: honderdduizenden in de straten van Riad of Jeddah. Het koningshuis wankelt, valt en duizenden prinsenvluchten naar Amerika. Een revolutionair regime neemt de macht over. De olie blijft natuurlijk stromen, want de nieuwe leiders hebben ook geld nodig, veel geld om hun nieuwe orde te betalen. Maar het hele Arabische Golfgebied komt in opstand. Overal vallen emirs van hun troon. Het oliegeld dat nu wordt gebruikt om de conservatieve gevestigde orde aan de macht te houden, gaat naar revolutionaire bewegingen in Jordanië, Marokko, Egypte en Jemen. Niemand is meer zeker van zijn positie. De complete Arabische wereld raakt overhoop. Israël komt in de verdrukking en het Westen weet zich geen raad.

Dag van Woede

Maar er gebeurde tot nog toe niets in Saoedi-Arabië. Ja, de jarenlange protesten onder de shi'itische minderheid in het oosten van het land tegen hun status als tweederangsburgers etteren door. De Saoedische overheid is er zeker ongerust over, met name wegens de vermeende rol van de machtige shi'itische overbuurman Iran, die de boel zou opruimen. Tot dusverre is er echter geen enkel teken dat de shi'itische demonstraties uit de hand lopen. Laat staan dat ze overslaan naar de sunnitische meerderheid.

Toen in het voorjaar van het opstandige jaar 2011 een oproep tot een Saoedische Dag van Woede op Facebook verscheen, werd die razendsnel door tienduizenden gebruikers gedeeld. Maar op 11 maart, de Woededag zelf, trotseerde in de hoofdstad Riad maar één demonstrant, Khaled al-Johani, de indrukwekkende politiemacht die was ingezet. Intimidatie (de politiemacht), omkoping (toenmalig koning Abdullah had in een eerste gebaar 36 miljard dollar toegezegd voor banen, uitkeringen en huisvesting;

later volgde meer, oplopend tot zo'n 130 miljard dollar) en religie (de groot-mufti had demonstraties verboden als in strijd met de islam) hadden hun werk gedaan. Iedereen was thuisgebleven. Al-Johani werd opgepakt en pas anderhalf jaar later vrijgelaten.

Een paar jaar na de Dag van Woede wijst een groepje Saoedische psychologiestudentes aan de Prinses Nora Universiteit in Riad huiverend op het voorbeeld van Egypte en Syrië. De tijd heeft de overheid ook geholpen. Natuurlijk is de situatie niet perfect in het koninkrijk, zeggen de jonge vrouwen. Zeker, er is niet genoeg werk voor iedereen. Maar wij hebben niet dezelfde problemen als Egypte en voor zover er problemen zijn, is er al veel veranderd in de afgelopen jaren, zeggen ze. En een opstand vinden ze 'niet de beste manier' om verbetering te brengen. Integendeel, ze zijn doodsbang voor een oorlog in de straten zoals in Syrië, die alles kapotmaakt. En Egypte is ook al zo'n troep. 'Er zijn andere opties.'

Dit zijn bevoorrechte jonge vrouwen uit de middenklasse. Hun ouders zijn niet superrijk, maar hebben genoeg geld om hun kinderen een prima opleiding te geven. Ze vinden het best als die hun studie in het buitenland willen voortzetten en een carrière ambiëren. Zulke steun is doorslaggevend in Saoedi-Arabië, want wie als vrouw haar voogd (man, vader of broer) niet achter zich heeft staan, kan niets beginnen. Ja, er verandert van alles in het koninkrijk, maar de formele status van de vrouw is nog steeds die van minderjarige burger.

De studentes noemen ook met veel waardering de rol van de koning: 'Het is niet moeilijk om onze koning te laten weten als er iets mis is; hij luistert naar je.' Koning Abdullah, die in januari 2015 overleed, stond bekend als een (voorzichtige) hervormer. Waar je ook kwam werd hij geprezen. Of zijn opvolger Salman, een halfbroer, net zo geliefd zal worden is nog moeilijk te zeggen, maar hij wordt in elk geval geaccepteerd. Dat is zonder enige twijfel ook een belangrijke factor in het uitblijven van opstandigheid. Maar die lof en liefde gelden niet de bureaucratische

lagen onder de koning, en onder minder bevoorrechte Saoediërs is er wel degelijk onvrede over werkloosheid, slechte huisvesting en corruptie.

Nu is het nog rustig in Saoedi-Arabië, maar blijft dat zo? Een populaire geestelijke, Salman al-Awda, heeft begin 2013 in een open brief op Facebook en Twitter gewaarschuwd dat het de hoogste tijd is dat de regering luistert naar de grieven van de burgers, wil het land uiteindelijk niet ook in vlammen opgaan. Na het aantreden van Salman en de daaropvolgende wijzigingen in de Saoedische top, verwelkomde Al-Awda de 'dynamiek' als 'een langverwachte verandering' en een 'zegen'.¹ Heeft hij gelijk? Zijn de ultrapuriteinse religie, de monarchie en het oliegeld in staat alle revolutionaire vuur te doven? Dit boek maakt de balans op en verkent een aantal scenario's, van business as usual tot een complete breuk met de bestaande orde.

VREES UW VIJANDEN NIET

Geestelijkheid en koningshuis, samen sterk

Van tijd tot tijd lanceren de Saoedische autoriteiten een half-slachtige campagne om buitenlandse toeristen te trekken. Zo is er in 2000 een nationale toerismecommissie gevormd, maar de aangekondigde toeristenvisa zijn er nog steeds niet. Je kunt het land alleen binnenkomen op een zakenvisum of als islamitische pelgrim. Die pelgrims komen elk jaar met miljoenen, maar zij bezoeken hoofdzakelijk de heilige plaatsen, waar de eventuele niet-islamitische toerist niet eens mag komen.

Niet dat er voor de buitenlandse toerist in Saoedi-Arabië niets te zien zou zijn. Zo is er bijvoorbeeld Mada'in Saleh, in het noordwesten van het koninkrijk, met zijn 131 imposante graven uit de eerste eeuw na Christus; pre-islam en pre-Huis van Saud. De culturele organisatie van de Verenigde Naties, UNESCO, heeft het gebied in 2008 op haar Werelderfgoedlijst geplaatst, het eerste Saoedische monument op die lijst. De graven zijn vergelijkbaar met de roze, in de rotsen uitgehakte graven in het Jordaanse Petra, waar honderdduizenden toeristen zijn geweest. Die gelijkenis is niet toevallig. Petra was de hoofdstad van het koninkrijk van de Nabateeërs, waarvan Mada'in Saleh de tweede stad was. Een bezoek aan Mada'in Saleh geeft een inblikje in een tamelijk onbekend deel van de geschiedenis van het schiereiland.

Het is een wonder dat de graven er nog zijn. Saoedi-Arabië telt nauwelijks musea; iets wat lijkt op beeldende kunst wordt nog

altijd niet door de doorgaans uitermate conservatieve geestelijkheid geaccepteerd. De eerste impuls van de dominante, ultrapuriteinse wahhabitische islam is beelden en portretten te vernietigen, omdat die afgoderij zouden uitlokken. Maar ook graven en andere antiquiteiten zijn nooit veilig geweest voor hun beeldenstorm. Daarom is veel erfgoed verloren gegaan, ook recent nog. Zo werd in 2002, tot grote woede van de Turkse regering, het 220 jaar oude Ottomaanse Ajyad-fort in Mekka zonder pardon gesloopt, om plaats te maken voor een reusachtig hotel, met een klokkentoren die 601 meter hoog reikt en de grootste wijzerplaat ter wereld.

In veel opzichten is er niettemin de laatste tijd verandering te bespeuren in Saoedi-Arabië. In de hoofdstad Riad staat sinds 1999 het prachtige, woestijnkleurige Nationaal Museum, dat zowel de culturele en politieke geschiedenis van de pre-islamitische koninkrijken op het schiereiland laat zien, als de opkomst van het huidige koningshuis van de Sauds. Bij gebrek aan toeristen loopt het er niet storm: een rumoerige schoolklas, wat expats en een enkel Saoedisch jong stel, dat hier mogelijk vooral komt om in de koelte spiedende ogen te ontlopen.

Als je de Saoedische maatschappij in grote lijnen wilt begrijpen, moet je terug naar Mohammed ibn Saud (*ibn* betekent 'zoon van'), die in de achttiende eeuw met succes de strijd aanbond met de regerende familie van Al-Dir'iyyah. Dat ligt, althans de resten ervan, vlak ten noordwesten van het huidige Riad, in de Nejd, de centrale regio van het Arabisch Schiereiland. Hij werd de heerser over de zogeheten eerste Saoedische staat, mede dankzij de steun van de zeer puriteinse geestelijke Mohammed ibn Abdel-Wahhab.

Ibn Abdel-Wahhab (1703-1792) was een salafistische hervormer; hervormer in de zin van zuiveraar. Hij beschouwde het als zijn opdracht om de religie zoals ze in zijn tijd werd gepraktiseerd te zuiveren van alle vervuiling en ingeslopen bijgeloof. Hij was degene die graven en heiligdommen liet verwoesten omdat

pelgrims er de heiligen vereerden die in de loop der eeuwen waren opgestaan. Roken en muziek leidden maar van de ene, ware God af, en waren dus uit den boze. Dat nog steeds in Saoedi-Arabië kunst en alles wat naar afgoderij reikt voor de geestelijkheid *haram* (verboden) is, is zijn werk. Hij interpreteerde de Koran letterlijk; gelovigen moesten zich zo veel mogelijk gedragen volgens de voorschriften van toen.

Niet iedereen steunde zijn harde maatregelen om de oude, ideale islam in ere te herstellen. In 1744 werd hij verdreven uit zijn geboorteplaats Uyayna, dertig kilometer van Al-Dir'iyyah, nadat hij er een vrouw wegens overspel had laten doodstenigen. Maar Mohammed ibn Saud nam hem in zijn gebied op en sloot met hem een overeenkomst: samen zouden ze de ware islam verspreiden.

De Saoedische sociaal-antropoloog Madawi al-Rasheed citeert hun afspraak: 'Deze oase is de uwe,' zegt Mohammed ibn Saud. 'Vrees uw vijanden niet. In naam van God, ook al wordt de hele Nejd gesommeerd u eruit te gooien, dan nog zullen wij daar nooit mee instemmen.'¹

En Ibn Abdel-Wahhab antwoordde: 'U bent de hoofdman van de nederzetting en een wijs man. Ik wil dat u me een eed zweert dat u een heilige oorlog tegen de ongelovigen voert. In ruil daarvoor zult u de imam, leider van de islamitische gemeenschap zijn, en zal ik de leider in religieuze zaken zijn.'²

Deze afspraak is nog steeds onverminderd van kracht. De wahhabitische geestelijkheid, die tot op de dag van vandaag wordt geleid door een afstammeling van Ibn Abdel-Wahhab, steunt het regime van de Sauds. De laatsten bemoeien zich niet met religieuze zaken. Samen maken ze elkaar sterker.

Voor de tijd van Ibn Abdel-Wahhab heerste er chaos, wordt gemeld in de zalen van het Nationaal Museum die aan die eerste Saoedische staat zijn gewijd. De samenleving was zo verloederd dat burgers stenen en bomen aanbaden. Maar de twee mannen, Mohammed ibn Saud en Ibn Abdel-Wahhab, voerden de wetten

van de islam in om het kwaad de pas af te snijden; wetteloosheid werd uitgeroeid en vrede gevestigd.

Invoering van de wetten van de islam en uitroeiing van wetteloosheid verhinderden niet dat het Ottomaanse Rijk een einde maakte aan deze staat. In 1818 moest Al-Dir'iyyah na een bloedig beleg van een jaar capituleren.

Masmak-fort

In het oude centrum van Riad staat het Masmak-fort, vlak bij het grote plein waar bij zonsopgang terdoodveroordeelden worden onthoofd. Masmak betekent 'versterkt' in het Arabisch. Evenmin als het Nationaal Museum is het een belangrijke toeristische trekpleister. Het van lemen blokken opgetrokken fort is niet heel groot of indrukwekkend, maar het is wel de plaats waar de eerste stap is gezet naar de eenwording van Saoedi-Arabië onder de Sauds.

Het fort werd rond 1865 gebouwd. In 1902 viel de jonge Abdel-Aziz bin Abdel-Rahman Al Saud (beter bekend als Ibn Saud) met vijftig man het fort aan en slaagde erin het te heroveren op de rivaliserende familie van de Rashids, die het een paar jaar eerder op de Sauds had veroverd. In het Nationaal Museum is er een spannende film van gemaakt. Ibn Saud en zijn legertje brachten het grootste deel van de nacht in gebed door nadat ze de stad waren binnengeslopen. Bij het eerste daglicht vielen ze het fort aan waar zich een overmacht aan verdedigers bevond. Met de machtige houwen van zijn zwaard slaagde Ibn Saud erin zich toegang tot het gebouw te verschaffen en hij doodde de gouverneur. Na de val van het fort zwoer de stadsbevolking trouw aan Ibn Saud. Riad werd de uitvalsbasis van waaruit hij uiteindelijk het huidige Saoedi-Arabië creëerde. Dat was zijn droom, en zijn lotsbestemming, aldus de film.

Maar voordat in 1932 het koninkrijk Saoedi-Arabië werd geboren, moest er nog heel veel oorlog worden gevoerd. De Rashids riepen de hulp in van het Ottomaanse Rijk, dat inderdaad

troepen stuurde en Ibn Saud een nederlaag toebracht. Deze formeerde in 1912 de Ikhwan (Broeders), een woeste bedoeïense militie die gewapenderhand de zuivering van de islam doorvoerde. Wie hun geloof niet deelde werd voor de keus tussen bekering en de dood gesteld, naar de opdracht van Ibn Abdel-Wahhab. Het schiereiland werd ook strijdtoneel in de Eerste Wereldoorlog: Turken aan één kant, Britten aan de andere. Lawrence of Arabia betrad het terrein: de Britten steunden zowel Ibn Saud als Sharif Hussein bin Ali, de emir van de Hejaz, die de Grote Arabische Opstand tegen de Ottomanen uitriep. Uiteindelijk versloegen en verjoegen Ibn Saud en zijn Ikhwan in 1925 Sharif Hussein.

Maar de Ikhwan sloegen door. Ze keerden zich tegen alle modernisering – auto's, telegraaf – en ze waren niet meer door Ibn Saud in de hand te houden. Was het niet Ibn Abdel-Wahhabs opdracht om alle niet-wahhabieten te bekeren of te doden? Ze voerden aanvallen uit op Koeweit, Irak en Transjordanië, gebieden die allemaal onder Britse bescherming stonden. In 1929 werd de kamelencavalerie van de Ikhwan in de slag bij Sabila afgeslacht door de machinegeweren van Ibn Saud, die zich geen open conflict met de Britten kon veroorloven.

In het verenigde koninkrijk werd olie ontdekt, véél olie, uiteindelijk de grootste olievoorraden ter wereld. Krijgsheer Ibn Saud werd een internationale persoonlijkheid, met wie het de moeite waard was om banden te hebben. Aan boord van een Amerikaans oorlogsschip in het Suezkanaal ontmoette hij in 1945 president Roosevelt. In de Fayyoun-oase ten zuiden van Kairo sprak hij de Britse premier Winston Churchill. De grondlegger van Saoedi-Arabië stierf in 1953 aan een hartaanval.

Tot zover het museum en het Masmak-fort. Saoedi-Arabië moderniseerde, althans uiterlijk. De Koran is de grondwet, en het land wordt bestuurd op basis van de shari'a, het islamitisch recht. Maar zoals dat gaat werden hier en daar de scherpste kantjes van de wahhabitische leer afgeslepen. Er ontstond een mid-denklasse die haar kinderen naar buitenlandse universiteiten

stuurde en die films en modeshows ontdekte. De koninklijke familie zelf dijde razendsnel uit en talloze prinsen en prinsessen wisten niet waaraan ze al dat oliegeld moesten uitgeven. Niet alleen aan de moskee en de *zakat* (liefdadigheid) in elk geval.

Bezetting Grote Moskee

In 1979 voltrok zich in Iran, de shi'itische rivaal, de islamitische revolutie en vielen Sovjettroepen islamitisch Afghanistan binnen. En in de Saoedische heilige stad Mekka bezette een groep fanatici de Grote Moskee, het hart van de islamitische wereld. 1979 vormde voor de Saoedische maatschappij een keerpunt. Er is een Saoedi-Arabië vóór, en een Saoedi-Arabië ná 1979. De wereld op zijn beurt hield aan dat jaar een extreem assertief Iran over, plus Al-Qaeda en andere moslimextremistische groeperingen.

De Iraanse revolutie en de Afghaanse oorlog kregen volop aandacht, maar de bezetting van de Grote Moskee is nauwelijks bekend. In *Het beleg van Mekka* vertelt Yaroslav Trofimov, tussen 1999 en 2007 reizend correspondent van *The Wall Street Journal*, het verhaal van de aanval, de volstrekt incompetente reactie van de Saoedische prins en de vergaande consequenties voor Saoedi-Arabië en de wereld. Trofimov sprak ooggetuigen, overlevende bezetters en vroegere medestanders van de daders. De Saoedische autoriteiten zelf hebben geprobeerd deze bloedige episode zo veel mogelijk uit de publiciteit te houden.

Juhayman al-Otaibi was een kleinzoon van Ikhwan-strijders, hij deelde hun puriteinse ideeën. Hij had kritiek op de koninklijke familie, van wie veel leden volgens hem gevaarlijk ver waren afgedwaald van de juiste leer. Daarin kon hij rekenen op steun binnen de machtige geestelijkheid, die een dergelijk compromisloos geloof wel kon waarderen. Met een groep van 250 gewapende fanatici overviel hij op 20 november 1979, de dag van de islamitische eeuwwisseling, de moskee die de heilige Ka'aba herbergt. De verwording van het land en het koningshuis

– verkeerde (christelijke) internationale vrienden, werkende vrouwen, voetbal en andere zondigheid – was voor hen het teken van het einde der dagen én van de verlossing, de komst van de Mahdi, de islamitische messias.

Juhayman had de zogeheten messias bij zich in de gedaante van een vriend van hem, een jongeman genaamd Mohammed al-Qahtani. Niemand had een idee van Juhaymans plannen, dus het kostte de groep mannen geen moeite te midden van de pelgrims de moskee binnen te komen en de komst van de Mahdi te proclameren, die de wereld zou zuiveren van alle dwalingen.

De prinsen die leger en elite-eenheden commandeerden, stuurden hun manschappen eerst zonder veel nadenken het moskeeterrein op, hun dood tegemoet. De bezetters waren zwaarbewapend en fanatiek. Zij hadden het voordeel van de dekking van het terrein en sloegen alle aanvallen af. Uiteindelijk kregen de prinsen met veel moeite een verklaring van de geestelijkheid los dat het in orde was om de bezetters met geweld uit de moskee te verwijderen. Met de hulp van een Franse politiecommando-eenheid die de Saoedische troepen trainde en instrueerde – op afstand, ongelovigen mogen immers de heilige stad Mekka niet betreden –, slaagden ze er na twee weken in de moskee te ontzetten. Het officiële dodental bedroeg ongeveer 270, het niet-officiële aantal doden werd geschat op duizend. De meeste gevangengenomen bezetters, onder wie Juhayman, werden onthoofd. De vermeende Mahdi was bij de gevechten al gedood, waarmee overtuigend was aangetoond dat hij niet de echte Mahdi kon zijn.

De betekenis van de bezetting van de Grote Moskee is dat de ideeën van de bezetters vervolgens door het Saoedische koningshuis werden toegepast. De islamitische legitimiteit van de Sauds, die al een slag had gekregen door de aanspraak op islamitische zuiverheid van het revolutionaire Iraanse leiderschap, werd door de claims van Juhayman verder aangetast. Om hun legitimiteit te herstellen gingen de Sauds nu over tot het